

ถิ่นพญาแถนแดนดินไม้สิ้นวัฒนธรรม

มาเยือนอีสานแถบลุ่มน้ำชีอีกครั้ง แดนดินถิ่นนี้อาจจะดูแห้งแล้งด้วยสภาพอากาศและภูมิประเทศ กลับกันอีกด้านยังมีสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเหือดแห้งหายไป คือ ศิลปวัฒนธรรมอันงดงามที่บรรพบุรุษถ่ายทอดเอาไว้ให้แก่ลูกหลานชาวอีสานเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่ทำให้ทางกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) จัดการประกวดดนตรีพื้นบ้าน ในชื่อโครงการประกวดดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้จัดต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 7 แล้ว เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ ในฐานะที่ทรงเป็นวิศิษฏ์ศิลปิน ซึ่งในปีนี้อีสานจัดประกวด 2 ประเภท คือ ฟ้อนกลองตุ้มและเรือมอันเร ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฟ้อนกลองตุ้ม เป็นการฟ้อนรำประกอบจังหวะกลองตุ้ม ใช้ประกอบขบวนแห่บั้งไฟ แต่เดิมเป็นชายล้วน ในปัจจุบันมีผู้หญิงมารวมแสดงด้วย ผู้เข้าประกวดในครั้งนี้มีทั้งหมด 17 ทีม

ต่อมาคือศิลปะการแสดง **เรือมอันเร** เรียกอีกอย่างว่า การรำสาก หรือลาวกระทบไม้ เป็นการละเล่นในช่วงวันหยุดสงกรานต์ หรือหลังเสร็จฤดูการเก็บเกี่ยวของชาวไทยเชื้อสายเขมร มีลักษณะเฉพาะทางภาษาและการแต่งกาย ทำฟ้อนรำ มีผู้เข้า

ฟ้อนกลองตุ้ม ทีมศรีลำดวน ผู้รับรางวัลชนะเลิศ

ประกวดทั้งหมด 11 ทีม

นายกฤษฎา คงคะจันทร์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กล่าวว่า ถึงแม้การประกวดครั้งนี้จะเป็นการแข่งขันชิงถ้วยรางวัล แต่ส่วนหนึ่งที่เราคาดหวังคืออยากให้เห็นไทยห้วงแหวนศิลปะการแสดงของไทย มากกว่าการหันไปสนใจศิลปะต่างชาติ โดยการประกวดครั้งนี้แม้ไม่มีการกำหนดระดับของผู้เข้าประกวด แต่ส่วนใหญ่ผู้เข้าแข่งขันยังเป็นระดับของเยาวชน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดว่ามีการถ่ายทอดของ

ผู้ใหญ่สู่ลูกหลานในท้องถิ่น ในการแข่งขันครั้งนี้มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากสถาบันต่างๆ ในภาคอีสาน อาทิ อาจารย์ผกาเบญจกาญจน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ไทย ม.ราชภัฏบุรีรัมย์, อาจารย์เชาว์ การวิชา ผอ.สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ม.ราชภัฏบุรีรัมย์, อาจารย์สมศักดิ์ บัวบุตร หัวหน้าหมวดวิชาดนตรีและการแสดงศิลปะพื้นบ้าน วิทยาลัยนาฏศิลป์ นครราชสีมา, อาจารย์สุรัตน์

จกคา ผู้ช่วย ผอ. แสดงโขนมูลนิธิศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และ รศ.ดร.ปิยพันธ์ แสนทวีสุข รองอธิการบดี ม.มหาสารคาม การตัดสินดูจากการบรรเลงดนตรี การขับร้อง จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกลมกลืนรูปแบบการนำเสนอ ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการแสดงให้มีความเหมาะสม ความสนุกสนาน รวมไปถึงเครื่องแต่งกายของนักแสดงที่บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น

ผู้ชนะทั้ง 2 ประเภท มีดังนี้ การประกวด
ฟ้อนกลองตุ้ม **ทีมศรีลำดวน** จากจังหวัด
นครราชสีมา ได้รับเงินรางวัลจำนวน 50,000 บาท
พร้อมด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุ
ดาฯ สยามบรมราชกุมารี และประเภทเรือมอันเร
ทีมลินรินทร์รวมใจ ได้รับเงินรางวัลจำนวน 50,000
บาท พร้อมด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปเช่นกัน

แต่เสียงหนึ่งจาก **จิตติมา สุขอนงค์** ผู้เข้าแข่งขัน
ประเภทการแสดงฟ้อนกลองตุ้ม จากทีมมันปลาคำ
ม.อุบลราชธานี ได้กล่าวถึงประสบการณ์ครั้งนี้ว่า ถึง
แม้การแข่งขันครั้งนี้จะไม่ได้รับรางวัล แต่สิ่งหนึ่งที่ได้
เห็นคือความร่วมมือร่วมใจของคนในทีม ที่ต่างก็ไม่เคย
รู้จักกันมาก่อน แต่ตั้งใจรวมตัวกันเพื่อจะสร้างชื่อเสียง
ให้แก่มหาวิทยาลัยและท้องถิ่นของตัวเอง ซึ่งสุดท้าย
ได้รู้ว่าการที่เราได้ฝึกซ้อมฟ้อนกลองตุ้ม นอกจากจะได้
ประสบการณ์และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นแล้ว ยังได้ซึมซับ
ศิลปะการแสดงที่มีคุณค่าของภาคอีสาน และได้เห็น
ความตั้งใจของอาจารย์หลายคนที่ยังห่วงใยและให้
ความสำคัญกับการแสดงพื้นบ้านประเภื่อน้อย

โครงการจัดประกวดดนตรีและการแสดงพื้น
บ้านซึ่งด้วยพระราชทาน โดย สวธ.ในปีนี้ ไม่ใช่แค่
เพียงการประกวดฟ้อนกลองตุ้มและเรือมอันเรของ
ภาคอีสานเท่านั้น ยังมีการประกวดที่จะได้ติดตาม
ต่อไป คือ วงปี่พาทย์ล้านนา กลองตี่โนง ในแถบ
ภาคเหนือ ประกวดรำไท่น เต็นท์กำรำเคียว ของภาค
กลาง และประกวดวงดนตรีโนราและวงลิละ แถบ
ภาคใต้ สำหรับผู้สนใจการเข้าชมการประกวดคลิกดู
ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.culture.go.th.